METROPOL

København-moské agerer som islamisk domstol: Nu varsler minister opgør med sharia-råd i Danmark

Toppolitikere har i flere år krævet et opgør med islamiske sharia-domstole. Nu viser det sig, at en moské i København udsteder »legale islamiske domme« i eksempelvis skilsmissesager, ligesom to andre moskeer fungerer som sharia-råd. Imamernes indblanding i skilsmissesager udgør en af de »store« udfordringer for muslimske kvinder, siger imam.

Islamisk Center for de Europæiske Lande, der holder til på Bispevej i København Nordvest fungerer efter eget udsagn som en art Sharia-domstol, der »udsteder legale islamiske domme og besvarelser i alle sager vedrørende den islamiske tro, regler, ægteskab, skilsmisse, handlemåde, arv samt halal/haram spørgsmål«.
Foto: Nils Meilvang/Ritzau Scanpix

Søndag d. 02. februar 2020, kl. 06.43

Del denne artikel

CHRISTIAN BIRK
Undersøgende journalist

Gem artikel

Fire års spild af tid.

Fire år gik der med at kontakte trossamfund, som kunne hjælpe Samira til en islamisk skilsmisse.

»Jeg tog altid ud til nye steder, som andre fortalte mig om, men det var det samme, jeg fik at vide alle steder,« har Samira, der er anonym, for nylig udtalt i forbindelse med en omfattende rapport om **problemerne med som muslim at opnå en religiøs skilsmisse**:

»Jeg talte med rigtig mange imamer og bad dem alle sammen om at give mig noget dokumentation på, at jeg var skilt islamisk, men de sagde alle sammen, at de ikke kunne det,« sagde Samira.

Samiras historie blotlægger et fænomen i muslimske kredse, som statsminister Mette Frederiksen (S) tidligere har advaret imod: Sharia-domstole og sharia-råd.

»Jeg vil ikke have det i Danmark,« har Mette Frederiksen blandt andet sagt.

Fænomenet findes i Danmark, kan Berlingske nu fortælle. Ifølge en ekspert er der tale om såkaldte sharia-råd, hvor imamer eksempelvis kan vende tommelfingeren op eller ned i forhold til, om en kvinde kan blive skilt fra sin mand.

Således fremgår det af oversigten over anerkendte trossamfunds »centrale ritualer«, der er at finde på Kirkeministeriets hjemmeside, at Islamisk Center for de Europæiske Lande på Bispevej i København **efter eget udsagn fungerer som en art sharia-domstol**.

»Derudover udsteder Centeret legale islamiske domme og besvarelser i alle sager vedrørende den islamiske tro, regler, ægteskab, skilsmisse, handlemåde, arv samt halal/haram spørgsmål, alt baseret på Al-Qur´an, Sunnah og muslimske lærdes enighed og analogislutninger,« skriver trossamfundet blandt andet.

SHERIN KHANKAN, IMAM, MARIAM MOSKÉEN

»Kvinderne oplever, at det kan være svært at finde en moské, hvor de kan få en skilsmisse. Det kan skyldes, at imamerne frygter repressalier fra eksmanden.«

Ministeren varsler et opgør med moskeer

Det er første gang, at der sættes navn på et trossamfund, **der beskriver sig selv som en »domstol« i islamiske spørgsmål**.

De nye oplysninger får udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye (S) til at bebude et opgør med moskeer i Danmark, som har etableret særlige sharia-domstole eller sharia-råd:

»Hvis man ønsker et land med sharia-domstole, er der masser af lande, man kan rejse til. Der er ingen, der tvinger den slags mennesker til at blive her. Jeg bliver virkelig harm langt ned i maven over at høre om den slags. Vi har ikke særlige domstole for muslimer, og det skal vi heller ikke have. Det er tværtimod kernen i det danske samfund, at vi har fælles domstole, der gælder os allesammen,« siger Mattias Tesfaye.

Også Islamisk Trossamfund og Imam Ali Moskeen skriver på deres hjemmesider, at moskeerne rådgiver i forhold til eksempelvis skilsmisser, uden at de beskriver sig selv som værende en dømmende magt.

Ikke set så tydeligt i Danmark før

Eksperter har tidligere påpeget, at det primært er konservative muslimske kræfter i Danmark, som etablerer parallelle retsinstanser.

Lektor Brian Arly Jacobsen, der forsker i moskeer ved Københavns Universitet, ser moskeernes beskrivelser som eksempel på, at de relativt åbent fortæller om et af de mere kontroversielle spørgsmål i forbindelse med moskeernes virke i Danmark.

»Er der opstået en konflikt, sker henvendelsen ofte til en specifik imam. Mange imamer vil afvise at gå ind i en sag om eksempelvis religiøs skilsmisse, men nogle gør det. Dem kender man til i miljøet, men det er ikke noget, vi ellers har set udbredt i offentligheden,« forklarer Brian Arly Jacobsen.

Lektoren bemærker dog, at der kan være forskellige opfattelser af, hvad der juridisk set kan betragtes som en domstol.

Det samme understreger professor mso Lene Kühle, som er moskéforsker ved Aarhus Universitet.

»Det er uklart, hvad der menes med at være en domstol. Men jeg har ikke set det beskrevet så tydeligt før,« siger Lene Kühle.

Brian Arly Jacobsen har ikke viden om, hvor mange personer, ICEL, Islamisk Trossamfund og Imam Ali Moskeen har rådgivet, men han bemærker, at det ellers ukendte ICEL har eksisteret siden 1991, hvilket understreger en vis kontinuitet i trossamfundets virke.

Ud fra de sparsomme detaljer, som moskeerne selv har lagt frem om dets afgørelser, beskriver Brian Arly Jacobsen det som en art sharia-råd.

FAKTA

»Det, vi typisk ser i Danmark, er en form for rådgivning - i dette tilfælde kan det være en imam, der rådgiver i konflikter om alt fra skilsmisse, arv og hvad der ud fra en særlig forståelse af sharia er tilladt inden for islam. Her kan imamen så give en religiøs legitimering eller afvisning af en bestemt handling inden for islam,« siger Brian Arly Jacobsen.

Imam: Det er en af de »store udfordringer«

Af førnævnte rapport, som forskningsinstitutionen Vive, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, står bag, fremgår det, at »mange« af de 37 interviewede fraskilte kvinder, der oplevede problemer i ægteskabet, blev afvist, når de søgte hjælp hos eksempelvis en imam. Dette kunne blandt andet skyldes, at de var blevet gift uden for Danmarks grænser.

Sherin Khankan, stifter og leder af Exitcirklen, religionssociolog og imam ved Danmarks første kvindemoské, Mariam moskeen, genkender kvindernes problemer i forhold til at opnå skilsmisse. Dette er en af »de store udfordringer,« siger hun. Derfor har Sherin Khankan og Mariam Moskeen siden moskeens stiftelse i 2016 hjulpet 30 kvinder til at opnå en islamisk skilsmisse.

»Kvinderne oplever, at det kan være svært at finde en moské, hvor de kan få en skilsmisse. Det kan skyldes, at imamerne frygter repressalier fra eksmanden - der kan være en reel sikkerhedstrussel. Andre får at vide, at de skal være tålmodige og give ægteskabet en chance, eller at de skal forsøge at mægle inden en eventuel skilsmisse. Andre får slet ikke et ordentligt svar, men bliver ignoreret,« siger Sherin Khankan.

»Imamerne frygter hævn fra ægtemanden«

Det samme har Mostafa Chendid, tidligere imam ved Islamisk Trossamfund, oplevet.

Han beretter om kvinder, der på 12. år kæmper for at blive opnå en islamisk skilsmisse, men bliver afvist, fordi imamerne frygter mandens reaktioner.

Mostafa Chendid ser principielt intet problem i, at danske moskeer rådgiver i skilsmissesager og også afgiver kendelser. Men dette må aldrig ske i uoverensstemmelse med danske myndigheders afgørelser, mener han: Er kvinden også blevet borgerligt viet i Danmark og har fået borgerlig skilsmisse, skal dette respekteres af imamerne.

»Afgørelsen skal følge dansk ret, og der er behov for stærke imamer, der kan hjælpe kvinderne. For der *er* virkelig mange, jeg gætter på mindst 2.000 kvinder, der har problemer med at komme ud af et ægteskab,« siger Mostafa Chendid.

Minister vil vende »hver en sten«

Udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye vil nu undersøge, hvad der kan gøres for at lukke sharia-rådgivningen i Danmark.

»Jeg vil ikke acceptere, at vi læner os tilbage og accepterer det i Danmark. Derfor vil jeg vende hver en sten for at få det stoppet,« siger Mattias Tesfaye.

Det har tidligere været fremme, at også Den Katolske Kirke i Danmark og Det Jødiske Samfund i Danmark opererer med et parallelt retssystem. Skal det også stoppes?

»Uanset hvad har vi kun et sæt regler og et sæt domstole i Danmark.«

Berlingske har taget kontakt til de tre nævnte moskeer i Danmark. Kun Imam Ali Moskéen har reageret på henvendelsen. Moskeen har ingen kommentarer.

LÆS MERE

POLITIK
Minister villig til at lovgive mod omstridt moskés dagtilbud

INDLAND
Moské på Nørrebro har skabt overskrifter i to årtier – nu vækker en milliondonation på ny undren

METROPOL | ABONNEMENT
En række af de mest berygtede islamister er kommet der: Nu har Nørrebro-moské modtaget en milliondonation, der får minister til at råbe op